

Náš vztah k jiným národům a národnostem

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2005, v05-02</i>
Otázky:	<i>OV. 11, OV. 12</i>
Termín terénního šetření:	<i>14. – 21. února 2005</i>
Počet respondentů:	<i>1083</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>25. března 2005</i>
Zpracoval:	<i>Daniel Kunštát</i>

V únorovém šetření se CVVM SOÚ AV ČR zabývalo také vztahem veřejnosti k příslušníkům různých národních či národnostních skupin. V rámci výzkumu byly jištěovány postoje Čechů k u nás žijícím národnostem¹, a také postoje občanů k vybraným národům obecně². Svůj vztah k jednotlivým národům a národnostem respondenti v obou případech vyjadřovali jejich zařazením na sedmibodové škále, kde krajní body znamenaly „velmi sympatičtí“ (1) a „velmi nesympatičtí“ (7). Tabulka 1 ilustruje postoje k národnostním skupinám, které žijí na území České republiky.

Tabulka 1: Vztah k národnostním skupinám žijícím u nás (od nejvíce k nejméně sympatickým)

Češi	1,8
Slováci	2,0
Poláci	2,7
Němci	3,6
Židé	4,0
Vietnamci	4,2
Rusové	4,3
Ukrajinci	4,5
Občané balkánských států	4,8
Romové	5,5

Pozn.: Vážené průměry bez odpovědi „neví“, maximum = 1, minimum = 7

Jak naznačuje tabulka 1, nejlepší vztah máme k občanům české národnosti (vážený průměr 1,8) a jen o trochu horší ke Slovákům. Za spíše sympatické Češi považují také Němce a Poláky. Průměrné hodnoty dosáhl vztah k Židům, u kterých se však vyskytla velká variabilita odpovědí a více než 10 % občanů nebylo schopno svůj postoj k nim vyjádřit. V podstatě za spíše nesympatické

¹ „Jak byste pomocí tohoto lístku označil svůj vztah ke skupinám obyvatelstva žijících na území České republiky?“

² „A jak byste pomocí tohoto lístku označil svůj vztah k lidem těchto národů a národností?“

označili respondenti Vietnamce, Rusy, Ukrajince a občany balkánských států. Zřetelně nejhorší vztah (z nabídnutých národností) mají Češi k Romům.

Obecně k občanům jiných národností žijícím u nás zaujímají pozitivnější postoje lidé s lepší životní úrovní a vysokoškolsky vzdělaní. Z hlediska věku není v odpovědích respondentů výrazný rozdíl, pouze lidé starší 60ti let hůře hodnotili svůj vztah k Němcům. Svou roli hraje také oblast, ve které respondent žije. Na severu Čech a na severní Moravě mají obyvatelé pozitivnější vztah k Polákům než v jiných částech republiky. Podobně Němci jsou sympatičtější obyvatelům severozápadní části ČR – zejména Karlovarska. Naopak v jihozápadních Čechách považují lidé za méně sympatické Vietnamce a občany balkánských zemí. Občané balkánských zemí, Rusové, Ukrajinci a Poláci jsou méně sympatičtí také lidem z měst nad 100 tisíc obyvatel, zejména Pražanům. Pravicově orientovaným respondentům jsou více než ostatním sympatičtí Němci, naopak nesympatičtí občané z balkánských zemí a bývalého SSSR.

Při zjišťování postojů k národnostem obecně jsme se ptali celkem na dvacet čtyři národností. Jejich uspořádání od nejvíce sympatické k nejméně sympatické ukazuje tabulka 2.

Tabulka 2: Vztah k národnostem (od nejvíce k nejméně sympatickým)

Vztah k:	
Čechům	1,7
Slovákům	2,0
Francouzům	2,3
Švédům	2,5
Angličanům	2,6
Polákům	2,7
Rakušanům	2,8
Řekům	2,9
Maďarům	3,0
Japoncům	3,1
Američanům	3,3
Indům	3,4
Němcům	3,5
Litevcům	3,6
Izraelcům	3,9
Rusům	4,0
Srbům	4,0
Číňanům	4,1
Ukrajincům	4,3
Turkům	4,4
Kurdům	4,5
Afgháncům	4,6
Iráčané	4,6
Palestincům	4,7

Pozn.: Vážené průměry bez odpovědi „neví“, maximum=1, minimum=7

Nejsympatičtější jsou dotázaným samotní Češi (vážený průměr 1,7). Na dobré úrovni (2,0 až 3,0) se pohybují sympatie ke Slovákům, Francouzům, Švédům, Angličanům, Polákům, Rakušanům, Řekům a Maďarům. O něco méně kladných postojů (3,1 až 4,0) vyjádřili respondenti k Japoncům, Američanům, Indům, Němcům, Litevcům, Izraelcům, Rusům a Srbům. Podprůměrnou přízeň (4,1 až 4,7) si získali Číňané, Ukrajinci, Turci, Kurdové, Afghánci, Iráčané a Palestinci.

